

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Lidická ul., Boskovice, okres Blansko

Lidická, 680 01 Boskovice

Identifikátor: 600 105 792

Termín konání komplexní inspekce: 8. – 10. říjen 2001

Čj.	121 150/2001-11066
Signatura	kllav101

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Šestitřídní mateřskou školu s kapacitou 132 dětí, jejíž součástí je školní jídelna, zřídilo město Boskovice od 1. 1. 1995 jako příspěvkovou organizaci. V bývalém společném zařízení jeslí a mateřské školy je šest tříd. Do čtyř z nich jsou zařazovány děti podle věku, do další jsou přijímány děti s problémy v oblasti komunikačních schopností a v poslední jsou integrovány dvě děti s mentálním postižením. V době inspekce MŠ navštěvovalo 120 dětí. Budova je umístěna uprostřed staršího sídliště a obklopuje ji prostorná, dobře udržovaná zahrada.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Spontánní a řízené činnosti

Hodnocení spontánních a řízených činností vychází ze sledování a posouzení následujících jevů: plánování, materiálních, personálních a psychohygienických podmínek, organizace, metod, forem, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Základními dokumenty pro plánování výchovně vzdělávací práce tříd jsou „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“ č.j.14 132/01-22 (Výzkumný ústav pedagogický Praha, březen 2001), publikace „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“ autorů M. Havlínová, E. Vencálková a kol. (Portál 2000) a výchovně vzdělávací plán školy pro daný školní rok, který z výše jmenovaných dokumentů vychází a obsahuje i konkrétní vzdělávací cíle pro jednotlivé třídy. Ty jsou plněny prostřednictvím měsíčních tematických celků rozdělených do týdenních bloků. V nich zařazené dílčí cíle pro řízené i spontánní činnosti na sebe obsahově navazují, a i když se to ne vždy daří je zřejmé, že se učitelky při sestavování plánů snaží o jejich logickou návaznost. Pro integrované děti učitelky vypracovávají celoroční individuální vzdělávací plány se kterými seznamují rodiče. Vycházejí z odborných vyšetření, promyšleně plánují a pravidelně vyhodnocují hlavní oblasti vzdělávacího působení ve prospěch jejich žádoucího rozvoje. Velmi dobře a systematicky je plánována také logopedická péče.

Ředitelka i všech jedenáct učitelek, které zajišťují výchovně vzdělávací práci, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna z nich absolvovala dvouleté studium speciální pedagogiky a čtyři logopedický kurz. Získané znalosti využívají při pravidelně prováděné individuální logopedické péči u všech dětí školy, které ji potřebují. Logopedka s vysokoškolským vzděláním, kterou škola v souladu s požadavky platné vyhlášky zaměstnává v rozsahu tří hodin denně, zabezpečuje odbornou péči ve třídě pro děti s vadami řeči a odborně a metodicky vede práci logopedických asistentek. Pro potřeby školy vypracovala podrobné metodické materiály, které přispívají k sjednocení práce v této oblasti a zlepšení její účinnosti. Personální podmínky pro vzdělávací činnost jsou velmi dobré, stejně jako prostorové a materiální. Mateřská škola je umístěna ve třech navzájem propojených budovách, vkusně vyzdobených převážně přírodním materiálem. Běžné třídy jsou prostorné, třída s integrovanými dětmi a logopedická, které jsou v prostorách bývalých jeslí, jsou rozměrově menší, ale počtu zapsaných dětí odpovídají. Pouze tyto dvě třídy mají k dispozici společnou stálou ložnici. Všechny třídy jsou vhodně vybaveny účelným nábytkem, učebními pomůckami i hračkami a svým členěním umožňují bezproblémovou realizaci výchovně vzdělávacích činností. Nadstandardní je vybavení audiovizuální technikou a pomůckami pro hudební činnosti. Pro zajištění logopedické péče jsou zřízeny tři odborné pracovny s potřebným vybavením.

Psychohygienické zásady škola většinou dodržuje. Děti mají dostatek příležitostí ke

spontánním činnostem a pohybu, doba pobytu venku je optimálně stanovena v režimu dne. Pitný režim je zaveden a většinou dětí využíván. I když škola ve svých záměrech proklamuje a ve stanoveném režimu dne formálně vytváří podmínky pro uspokojování individuální potřeby jídla, odpočinku a spánku, v realizaci nejsou důsledně naplňovány. Jak bylo ze sledovaných činností zřejmé, postupné podávání ranní svačiny se běžně realizuje ve speciální třídě a třídě s integrovanými dětmi. V ostatních třídách probíhá hromadně. Význam uspokojování individuální potřeby spánku a odpočinku každého dítěte, ani jak je odpoledne organizovat nemají učitelky ujasněny.

Při všech činnostech v průběhu dne se projevovala tendence k uvolnění organizace činností dětí a respektování jejich zájmů. Pružnější a plynulejší přechody mezi řízenými a spontánními aktivitami byly patrné ve třídách, kde probíhala postupná svačina. Důsledkem společných svačin i některých řízených aktivit (zejména u nejmladších dětí a při přechodu do tělocvičny základní školy) bylo někdy mírné omezení spontánních činností. Převážně jim však byl v průběhu dne věnován dostatečný prostor. Děti měly možnost se samostatně rozhodovat při výběru aktivit a uplatnit se při jejich realizaci. Občas však učitelky vstupovaly do her bez větší promyšlenosti a nepřispívaly tak k jejich obohacení. Organizace řízených činností byla podřízena plánovanému úkolu, méně aktuální situaci ve třídě. Probíhaly skupinově i hromadně a učitelky při nich zařazovaly všechny vzdělávací činnosti rovnoměrně. Volily převážně metody a formy které respektovaly zájem dětí, jejich možnosti a potřebný prostor pro dokončení činnosti. Zejména prostřednictvím manipulace a smyslové výchovy rozvíjely jejich dovednosti, schopnosti a poznatky. Ne vždy se jim však dařilo systematicky navazovat na předchozí poznatky a obohacovat tak dětské poznání o další souvislosti. Přístupy učitelek vycházely ze složení tříd. Do většiny byly zařazeny děti stejného věku, což méně umožňuje vznik přirozených situací pro sociální učení. Nejmladší pak většinou čekaly na pokyny učitelek, aktivita při činnostech se omezovala spíše jen na plnění zadaných pokynů. Jejich značná závislost na dospělých byla patrná i při osvojování hygienických návyků a v sebeobsluze. U starších dětí nebyly učitelky při upevňování hygienických, zdvořilostních návyků ani návyků správného stolování důsledné. Sebeobslužné činnosti děti zvládaly dobře.

Motivace k činnostem vycházela z jejich bohaté nabídky a vhodně připravených pomůcek. I když byla nenásilná, zejména při řízených činnostech byla předkládána učitelkami zvnějšku, bez navození vnitřního dětského zájmu. Také systematické a promyšlené využívání situací vhodných pro obohacování a rozvíjení dětské hry bylo patrné spíše výjimečně. Při všech činnostech učitelky děti povzbuzovaly, podporovaly jejich sebedůvěru a pocit jistoty. Při hodnocení se však více zaměřovaly na povšechné chválení, než na zhodnocení konkrétních výsledků dítěte, které je důležité pro vytváření základů sebehodnocení.

Vzájemné vztahy mezi dětmi i s dospělými byly velmi dobré. Ve třídách byla příjemná atmosféra, děti se cítily bezpečně a spokojeně. K sobě navzájem byly ohleduplné, ochotné spolupracovat. Úroveň komunikace byla v jednotlivých třídách rozdílná. V nejmladší třídě a třídě s integrovanými dětmi na sebe přebíraly aktivitu více učitelky a tím omezovaly prostor pro uplatnění dětí. V ostatních třídách se děti přirozeně a bez omezování vyjadřovaly. Ne vždy však učitelky kladly otázky tak, aby je podněcovaly k dalším slovním projevům, spokojovaly se s jednoslovnou odpovědí. Přesto byla dětská slovní zásoba i jejich vyjadřovací schopnosti velmi dobré. Do velmi dobrého hodnocení úrovně komunikace se pozitivně promítla promyšlená a systematická péče v oblasti prevence i nápravy vad výslovnosti dětí, ve které je škola velmi úspěšná.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Při řízených a spontánních činnostech byly plánování, materiální a personální podmínky, organizace, metody, formy i komunikace a interakce hodnoceny velmi dobře. Motivace

a hodnocení byly průměrné. Pouze psychohygienické podmínky byly posouzeny rozdílně. Ve spontánních činnostech byly velmi dobré, v řízených jen průměrné. Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci podmínek vzdělávání byly hodnoceny tyto jevy: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Koncepční záměry školy jsou zpracovány ve dvou dokumentech. První z nich obsahuje záměry a obecné cíle na období čtyř let v oblasti výchovně vzdělávací práce, které směřují k základům celoživotních kompetencí dětí. Druhý stanoví priority v řídicí práci a materiálním zabezpečení školy. Cíle jsou jasně a přehledně formulované, méně je však z dokumentů zřejmé, jakými prostředky jich chce škola dosáhnout. Navazující roční plány, zejména v oblasti výchovně vzdělávací, jsou s koncepčními záměry v souladu a vytvářejí prostor pro určitou autonomii jednotlivých tříd. Přes některé nedostatky je systém plánování z hlediska funkčnosti hodnocen jako velmi dobrý.

Organizace provozu školy a realizace výchovně vzdělávací práce má stanovená jasná pravidla. Vymezena jsou v organizačním, vnitřním a provozním řádu, rozpis pracovní doby zaměstnanců a rámcovém režimu dne. Ředitelka nevyužila možnosti ustanovit zástupkyni se sníženou mírou vyučovací povinnosti. Stanovená „neoficiální“ zástupkyně zastupuje ředitelku v době její nepřítomnosti, zodpovídá také za vzdělávání v logopedické a integrované třídě. Se svými povinnostmi i pravomocemi byli všichni pracovníci prokazatelně seznámeni. Začátek přímé práce učitelek s dětmi v ranních hodinách se vzhledem k pozdějším příchodům dětí i jejich nízkému počtu jevil jako méně promyšlený a efektivní. Naopak překrývání učitelek při činnostech v průběhu dne plnilo svůj účel velmi dobře. Jako částečně omezující se z hlediska plnění vzdělávacích záměrů školy jeví zařazování dětí do většiny tříd podle jejich věku. Nevzniká tak optimální prostředí v němž děti přirozeně získávají příležitosti pro vytváření základů sociálních kompetencí. Organizace speciální logopedické péče stanovená po dohodě s logopedkou školy je promyšlená a umožňuje systematickou práci s dětmi nejen speciální třídy, ale i z ostatních tříd.

Povinná dokumentace je vedena pečlivě, drobné nedostatky byly během inspekce odstraněny.

Vnitřní informační systém školy funguje velmi dobře. Potřebné informace jsou zaměstnancům poskytovány na pedagogických a provozních poradách, pro předání aktuálních informací volí ředitelka operativní porady, vnitřní oběžník nebo osobní styk se zaměstnanci. Osobní data a důvěrné informace jsou dostatečně zajištěny proti zneužití. Pro rodiče je vytvořen informační servis v šatnách, na nástěnkách, ale také formou letáku, který dostávají při zápisu dítěte. Zcela samozřejmá je ve většině tříd každodenní komunikace rodičů s učitelkami při předávání dětí. Škola organizuje pro rodiče společnou schůzku, třídní besídky, oslavy, společné akce, konzultace o hře na zobcovou flétnu a o logopedické péči. Výsledky práce dětí z oblasti výtvarné a pracovní výchovy zveřejňuje v prostorách školy. Jako nadstandardní aktivity zajišťované učitelkami nabízí hru na zobcovou flétnu, předplavecký výcvik, logopedickou péči, návštěvy keramické dílny a cvičení v tělocvičně základní školy. Většina těchto aktivit vhodně obohacuje základní činnosti předškolního zařízení. Výjimkou jsou v letošním školním roce zavedené návštěvy tělocvičny. Organizačně jsou velmi náročné a efekty, které pro děti přinášejí jsou poměrně malé.

Velmi dobrá je spolupráce mateřské školy s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Boskovicích a Speciálně pedagogickým centrem v Blansku. Zaměřuje se zejména na konzultace při zajišťování optimální péče dětem integrovaným a s logopedickými problémy.

Dlouhodobá je i spolupráce MŠ se Střední pedagogickou školou Boskovice, jejímž studentkám umožňuje odbornou praxi. Na veřejnosti prezentuje svoji činnost při kulturních vystoupeních, publikováním příspěvků v regionálních novinách a místním zpravodaji.

Ředitelka svým vystupováním i přístupem k zaměstnancům vytváří přátelské klima a pracovní pohodu na pracovišti. Uplatňuje demokratický styl řízení, založený na důvěře k zaměstnancům. Účinný a efektivní systém jejich vedení a motivování však nevytvořila. Pedagogické rady, kterých se účastní všechny učitelky, sice probíhají podle plánu, z předložených záznamů však vyplývá, že jejich náplní jsou převážně otázky organizační a předávání informací. Problematikou nových metod a forem práce s předškolními dětmi, hodnocením výchovně vzdělávací práce vycházející z analýzy hospitační činnosti či výměnou zkušeností a předáváním poznatků z dalšího vzdělávání se zabývají minimálně. Další vzdělávání pedagogických pracovníků sice ředitelka umožňuje a podporuje, neplánuje ho však s ohledem na potřeby školy. Vychází výhradně z jejich osobního zájmu. To vše ovlivňuje menší účinnost jejího odborného a metodického vedení ve vztahu k učitelkám školy. Aktuální odborné literatury je na škole dostatek a je běžně k dispozici.

Kritéria pro hodnocení pracovníků nemá škola stanovena. Výši osobního ohodnocení ředitelka mírně diferencuje a pravidelně dvakrát do roka přehodnocuje. Základním hlediskem při jeho přiznávání je práce nad rámec pracovních povinností a aktivita při dalším vzdělávání. Méně se v něm promítá kvalita jejich práce.

Kontrolní činnost ředitelka plánuje a pravidelně provádí. Kromě oblastí kontrol a cílů hospitační činnosti si stanovila soubor otázek, které jsou vodítkem při sledování práce učitelek i jejich hodnocení. Pomáhají jí systematictěji přistupovat k hospitační činnosti. Nedaří se jí však v závěrech jasně a přehledně vyhodnotit stanovený cíl a tím učitelkám poskytovat jasnou zpětnou vazbu o úrovni jejich práce. O plnění povinností zaměstnanců a kvalitě jejich práce má však dobrý přehled.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré, poněvadž plánování, organizování i kontrolní mechanismy mají i přes dílčí nedostatky velmi dobrou úroveň. Jen vedení a motivování pracovníků má menší účinnost, proto je hodnoceno jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna

Podle rozhodnutí Školského úřadu Blansko ze dne 3. září 1999, čj. ZařMŠ-59/Se-99 je součástí mateřské školy školní jídelna s kapacitou 155 obědů. Umístěna je, včetně skladových prostor, kanceláře vedoucí školní jídelny a ekonomky v hospodářské části budovy. V souladu s přidělenými kompetencemi její činnost řídí vedoucí stravování. Ta spolupracuje s ředitelkou školy, odborně vede zaměstnance školní kuchyně, provádí kontrolu jejich práce a sleduje plnění pracovních povinností. Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování a pitný režim pro děti mateřské školy, obědy pro zaměstnance a důchodce. Její personální i materiálně technické vybavení je velmi dobré a odpovídá počtu připravovaných jídel. Pracovnice dodržují zásady hygieny, pracovní náradí i ochranné pracovní pomůcky jsou udržovány v čistotě. Organizace výdeje jídla i pravidla odhlašování a přihlašování strážníků byly jasně stanoveny. Veškeré informace rodičům, včetně způsobu platby, jsou zveřejňovány na nástěnkách. Při přípravě jídelničky je sledována vyváženost stravy, dostatek ovoce a zeleniny.

Podmínky a činnost školní jídelny hodnotí ČŠI velmi dobře.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 7. 3. 1996, č.j. ZařMŠ-59/Se-96-03
- Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 3. 9. 1999 č. j. ZařMŠ-59/Se-99
- Úplné znění Zřizovací listiny příspěvkové organizace ze dne 19. 12. 1994 ve znění dodatků, zpracované dne 29. května 2001
- Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2001
- Souhlas Školského úřadu ŠÚ Blansko č.j.škol./řed./325/99 ze dne 10. 5. 1999 se zřízením speciálních logopedických tříd
- Evidence dětí – seznamy, přehledy docházky, rozhodnutí o přijetí dětí, evidenční listy
- Záznamy o dětech
- Přehledy výchovné práce
- Personální dokumentace, pracovní doba zaměstnanců
- Určení počtu dětí v jednotlivých třídách Mateřské školy Lidická ul, Boskovice
- Podací deník, kniha úrazů
- Koncepce výchovně vzdělávací práce pro školní roky 2001/2004
- Výchovně vzdělávací plán pro školní rok 2001/2002, plán oblasti řízení
- Plány práce jednotlivých tříd, individuální plány logopedické péče a integrovaných dětí
- Organizační řád, vnitřní řád mateřské školy, provozní řád, rámcový režim dne
- Plán kontrolní činnosti ředitelky, zápisy z kontrol a hospitací
- Výroční zpráva o činnosti školy 2000/2001
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Dotazník pro ředitele, dotazníky pro rodiče, podkladová inspekční dokumentace
- Sdělení o výsledcích z komplexní inspekce č. j. K-12-01/9697-Ve-95

ZÁVĚR

Úroveň většiny jevů sledovaných při inspekční činnosti byla posouzena jako velmi dobrá. Proto jsou průběh, výsledky i podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

Od poslední inspekce, která proběhla v roce 1997, došlo v činnosti školy i jejím zabezpečení k určitým pozitivním posunům. Doporučení inspekce, která ze zjištění vyplynula, se škola snažila zrealizovat. Odklon od tradičního pojetí předškolní výchovy a užívání verbálních a frontálních metod se projevil ve zkvalitnění průběhu vzdělávací činnosti. Přetrvávající rozdělování dětí do většiny tříd podle věku však stále neumožňuje dostatečně vznik přirozených situací pro sociální učení. Zlepšila se úroveň plánování i kontrolní činnosti. Provedenou rekonstrukcí v hlavní budově se podstatně zkvalitnilo pracovní zázemí pro zaměstnance, sociální zařízení pro děti a podmínky pro výdej stravy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Sedláčková Hana, v.r.
Člen týmu	Mgr. Jiřina Špičková	Špičková Jiřina, v.r.

V Blansku dne 2. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 11. 2001

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Marie Boštíková, ředitelka mateřské školy
Boštíková, v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ Jihomor. Kraje Brno, odbor školství	2001-11-21	121 172/2001-11066
Zřizovatel: město Boskovice	2001-11-21	121 173/2001-11066
Rada školy: není	--	--

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány